

5th Drin Stakeholders Conference
Konferenca e Pestë e Grupeve të Interesit të Drinit

GOVERNANCE FOR FLOODS IN
Republic of Kosovo

QEVERISJA PËR PËRMBYTJET NË
Republikën e Kosovës

Manduha Gojani

Regional River Basin Authority-MESP
Autoriteti i Rajonit Pellgjeve Lumore-MMPH

21 – 22 November 2017
Podgorica

Flood Relevance to Kosovo

Rëndësia e përmbytjes në Kosovë

- **Kosova karakterizohet me nivele të larta të reshjeve në muajt e vjeshtës (tetor - dhjetor) dhe pranverës (Mars - Prill)**
- **Periudhat e shkurtra të vërshimeve në Kosovë janë në fakt relativisht të zakonshme dhe mund të ndodhin në çdo kohë të vitit**
- **Akumulimi i dëborës është një tregues bazë i rrezikut të rritur të vërshimeve dhe mund të na japë paralajmërim të hershëm për një vërshim të madh apo ekstreme, më së shpeshti në (Mars-Prill)**
- **Ekziston një rritje e frekuencës së vërshimeve dhe rrezikut të vërshimeve për shkak të ndryshimeve klimatike, rritjes së popullsisë dhe zhvillimit të pakontrolluar në zonat e vërshuara.**
- **Kosovo is characterized by high levels of rainfall in autumn months (October - December) and Spring months (March - April)**
- **Short flood periods in Kosovo are in fact relatively common and they can occur at any time of the year**
- **Snow accumulation is a basic indicator of increased flood risk and can give us early warning of an coming severe or extreme flood, most typically in (March – April)**
- **There is an increasing flood frequency and flood risk due to climate change, growing population and uncontrolled development on floodplains.**

Governance structure in Kosovo (1)

Struktura e qeverisjes në Kosovë (1)

- **MMPH** (Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor), sipas Ligjit Nr.04/L-147 për Ujërat e Kosovës është përgjegjëse për:

-hartimin e ligjislacionit primar dhe sekundar, zhvillimin e politikave, hartimin e SUK, PMPL(ARPL);

-**ARPL** me (zonat rurale brenda pellgut lumor) dhe **Komuna** me (zonat urbane), janë kompetente për rregullimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës mbrojtëse në shtretërit dhe brigjet e lumenjve,

- **KNMU** (Këshilli Ndërmintor i Ujërave), i themeluar me Ligjin nr.04/L-147 për Ujërat e Kosovës, vepron në kuadër të Zyrës së Kryeministrit, në përbërje:

1. Kryeministri;
2. Ministri I MMPH-së;
3. Ministri I MZHE-së;
4. Ministri I MF dhe
5. Ministri I MAPL-së

bashkërendon aktivitetet e të gjitha ministrive të përfshira në menaxhimin e ujërave dhe të vërshimeve

- **MESP** (Ministry of Environment and Spatial Planning), according to the Law No. 04 / L-147 on Waters of Kosovo is responsible for:

-Regulation of primary and secondary legislation, policy development, drafting of KWS, RBMP (RRBA);

-**RRBA** (rural areas within the river basin) and the **municipality** (urban areas) are responsible to regulate and maintenance of protective infrastructure in the beds and rivers banks,

- The IMWC (Inter-Ministerial Water Council), established by the Law No. 04 / L-147 on Waters of Kosovo, operates within the Office of the Prime Minister, composed of:

1. Prime Minister;
2. Minister of MESP;
3. Minister of MED;
4. Minister of MF and
5. Minister of MLGA

co-ordinates the activities of all ministries involved in water and flood management

Governance structure in Kosovo (2)

Struktura e qeverisjes në Kosovë (2)

- **IHMK** (Instituti Hidrometeorologjik Kosovë) është përgjegjës për mbajtjen e sistemit të monitorimit dhe sistemit të paralajmërimit të hershëm .
- **MPB** (Ministria e Punëve të Brendshme) është përgjegjëse për:
  - mirëmbajtjen e aseteve të menaxhimit të vërshimeve;
  - menaxhimin e situatave të vërshimeve në lidhje me banorët
- **MMPH, MPB** përmes AME (Agjencisë për Menaxhimin e Emergjencave) janë përgjegjëse për:
  - menaxhimin e projekteve lidhura me vërshimet
  - infrastrukturën, mirëmbajtjen dhe përmbledhjen e situatave emergjente civile
  - planifikimin dhe dizajnimin e infrastrukturës së mbrojtjes nga vërshimeve**
- **The Hydro-meteorological Institute** is responsible for the maintenance of the monitoring system and early warning system .
- **MIA** (Ministry of Internal Affairs) is responsible for:
  - maintenance of the flood management assets
  - managing flooding situations concerning the inhabitants
- **MESP, MIA** through the **EMA** (Emergency Management Agency) are responsible for:
  - managing flood related projects
  - infrastructure, maintain and overview of civil emergency situations
  - **planning and design of flood protection infrastructure**

Governance structure in Kosovo (3)

Struktura e qeverisjes në Kosovë (3)

- **Qeverisja lokale / komunat** janë për menaxhimin dhe veprimin në vend gjatë përmbytjeve në përputhje me vendimet e MPB-së dhe legjislacionin në fuqi
- **Ministria e Financave**
- **Ministria e Zhvillimit Ekonomik**
- **Ministria e Bujqësisë, Pylltarisë dhe Zhvillimit Rural**
- **Ministria e Punës dhe Mirëqenies Sociale**
- **Ministria e Punëve të Jashtme:**
- **Ministria e Shëndetësisë**, është përgjegjëse për çështjet sanitare gjatë dhe pas situatave emergjente
- **The local governments / municipalities** are responsible for the in situ management and action during flooding in line with the decisions of **MIA** and the legislation in force
- **Ministry of Finance**
- **Ministry of Economic Development**
- **Ministry of agriculture, forestry and rural development**
- **Ministry of Labor and Social Welfare**
- **Ministry of Foreign Affairs:**
- **Ministry of Health** is responsible for sanitation issues during and after emergency situations

Legal Agreements on Flood Issues (1)

Marrëveshjet ligjore për çështjet e përmbytjeve (1)

Strategjia Kombëtare e Ujërave (2017),

Objektivi Strategjik 3, Mbrojtja nga ujërat

- **“Arritja e niveleve të pranueshme të mbrojtjes së popullsisë dhe pronës nga efektet e dëmshme të ujërave, duke përfshirë vërshimet, rrëketë dhe erozionin në një mënyrë ekonomikisht të ekuilibruar dhe me kosto efektive.”**

Ky objektivi përfshinë:-Sigurimin e mbrojtjes nga vërshimet sipas standardeve të pranueshme duke përfshirë:

- Paralajmërimin e rrezikut nga vërshimet
- Parandalimin e vërshimeve
- Zvogëlimin e efekteve të vërshimeve
- Ndihmën emergjente

National Water Strategy (2017),

Strategic Objective 3 ,Protection from Water

- **“Achieve acceptable levels of protection of population and property from the adverse effects of water including flood, torrent and erosion in an economically balanced and cost effective manner.”**

The objective entails:

Provision of protection from floods to an acceptable standard including:

- Warning of flood risk
- Preventing Floods
- Reduction of flood effects
- Emergency assistance

21-22 November 2017

Legal Agreements on Flood Issues (2)

Marrëveshjet ligjore për çështjet e përmbytjeve (2)

- Menaxhimi i duhur afatgjatë i përmbytjeve ashtu si është përcaktuar në Direktivën 2007/60/EC dhe implementuar në Planet Kombëtare për Menaxhim të Pellgjeve Lumore është e rëndësishme për reduktimin e rrezikut nga përmbytjet. Parimet themelore janë parandalimi, mbrojtja dhe gatishmëria
- Fazat e rrezikut të përmbytjes duhet të identifikohen në bazë të TSR për secilin pellg lumor në Kosovë. Ne fuqimisht rekomandojmë miratimin e një sistemi logjik të kodimit dhe raportimit për fazat e përmbytjes, e siç është paraqitur më poshtë:.
- Proper long-term flood management as set out in Directive 2007/60 / EC and implemented in the National River Basin Management Plans is important for reducing flood risk. The basic principles are prevention, protection and readiness
- Flood risk stages should be identified by reference to the Kosovo SPI in each river basin. We strongly recommend the adoption of a logical system of coding and reporting for flood stages as shown below:

Kodi TSR	Gjendja	REAGIMI PËR MENAXHIMIN E PËRMBYTJES
+ 2.5 – 3.0	Niveli 3	Mobilizimi i shërbimeve të emergjencës, përgatitja për evakuimet e mëdha dhe për viktima RREZIKU NGA PËRMBYTJE EKSTREME
+2.0 – 2.5 +1.5 – 2.0	Niveli 2	Implementimi i masave për mbrojtje nga përmbytjet dhe rialokimi i asteve me rrezikshmëri të lartë RREZIKU NGA PËRMBYTJE TË RËNDA
+1.0 – 1.5 +0.5 – 1.0	Niveli 1	Paralajmërimet në media dhe gatishmëri e shtuar RREZIKU NGA PËRMBYTJE TË MODERUARË
+0.0 – 0.5 0.0	Normal	Monitorim i trendit të muajit të kaluar dhe atij të ardhshëm NUK ËSHTË I NEVOJSHËM NDOJË VEPRIM

SPI Code	Status	Flood Management Response
+ 2.5 - 3.0	Level 3	Mobilise emergency services, prepare for mass evacuations and casualties EXTREME FLOOD RISK
+ 2.0 - 2.5 +1.5 - 2.0	Level 2	Implement flood protection measures and relocate high risk assets SEVERE FLOOD RISK
+1.0 - 1.5 +0.5 - 1.0	Level 1	Media alerts and increased preparedness MODERATE FLOOD RISK
+0.0 - 0.5 0.0	Normal	Monitor trend of precipitation in previous and following months NO ACTION

21-22 November 2017

Legal Agreements on Flood Issues (3)

Marrëveshjet ligjore për çështjet e përmbytjeve (3)

- **Korniza e Menaxhimit të Riskut të Përmbytjeve në Kosovë** përfshin katër komponentë kryesorë në kuadrin kombëtar të menaxhimit të përmbytjeve:
  - Politika evropiane dhe kombëtare në lidhje me planifikimin dhe menaxhimin e rrezikut nga përmbytjet
  - Sistemet e të dhënave dhe raportimi hidrometeorologjik
  - Sistemet e mbështetjes së vendimeve për përgatitjen e përmbytjeve
  - Planet Komunale të Menaxhimit të Rrezikut nga Përmbytjet Përgatitur për p.sh. cenueshmëria ndaj përmbytjeve të qyteteve dhe rajoneve të ndryshme në Kosovë, duhet të identifikohen nga një Vlerësim Paraprak i Rrezikut nga Përmbytjet dhe duke llogaritur Indeks të Potencialit të Përmbytjes (K) për të gjitha basenet e lumenjve.
- **The Kosovo Flood Risk Management Framework**, includes four main components to the national flood management framework:
  - European and National policy regarding flood risk planning and management
  - Data systems and hydro-meteorological reporting
  - Decision support systems for flood preparedness
  - Municipal Flood Risk Management Plans Prepared for i.e. the vulnerability to flooding of different towns and regions in Kosovo, should be identified by a national Preliminary Flood Risk Assessment and by calculating the Flood Potential Index (K) for all river basins.

Current actions towards floods prevention and control

Veprimet aktuale ndaj parandalimit dhe kontrollit të përmbytjeve

- **MMPH / ARPL** filloi hapat drejt përgatitjes së **Vlerësimit Paraprak të Rrezikut nga Përmbytjet**, i cili do të lejojë llogaritjen e Indeksit të mundshëm të Përmbytjes (K) për të gjitha pellgjet lumore, dhe të identifikojë prioritetet për reduktimin e përmbytjeve
- Hapat e ardhshëm do të përfshijnë zhvillimin e:
  - Hartave të Rrezikshmërisë nga Përmbytjet dhe Hartave të Rrezikut nga Përmbytjet**, që do të prodhohen për të gjitha zonat në Kosovë ku rreziku i përmbytjes konsiderohet i lartë.
  - Kufizimet aktuale: Stafi i pamjaftueshëm Planet e Menaxhimit të Rrezikut nga Përmbytjet (PMRrP) në nivelin e pellgut lumor.
- **MESP / RRBA** initiated steps towards the preparation of the national **Preliminary Flood Risk Assessment**, which will allow the calculation of the Flood Potential Index (K) for all river basins, and to identify flood reduction priorities
- Next steps will include the development of:
  - **Flood Hazard Maps and Flood Risk Maps** to be produced for all areas in Kosovo where flood risk is considered high.
    - Current constraints: insufficient staff
  - **Flood Risk Management Plans (FRMPS)** at the level of the river basin.

21-22 November 2017

Current actions towards floods prevention and control

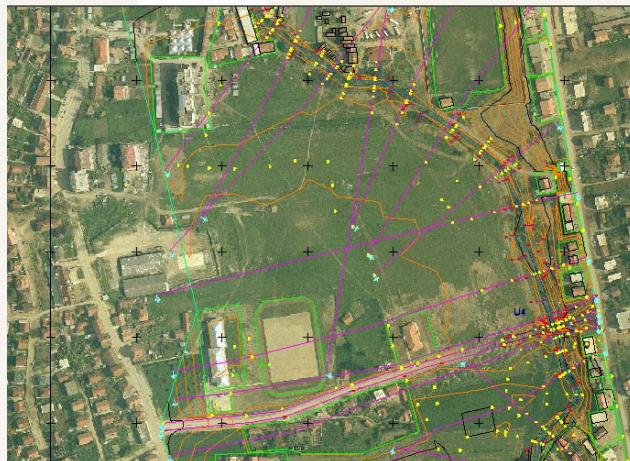
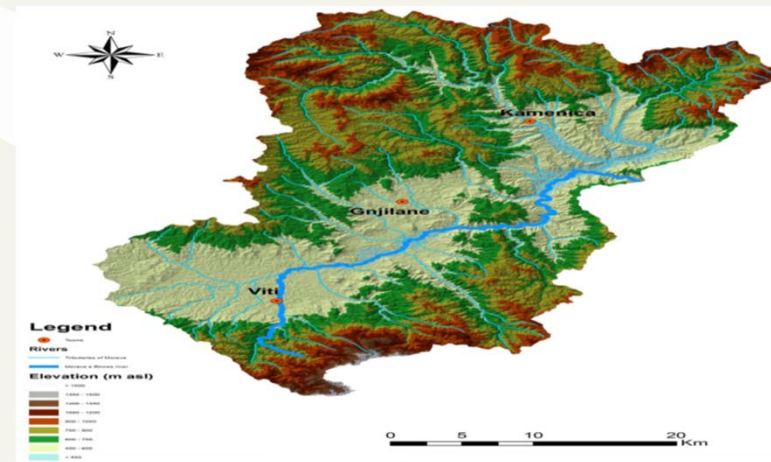
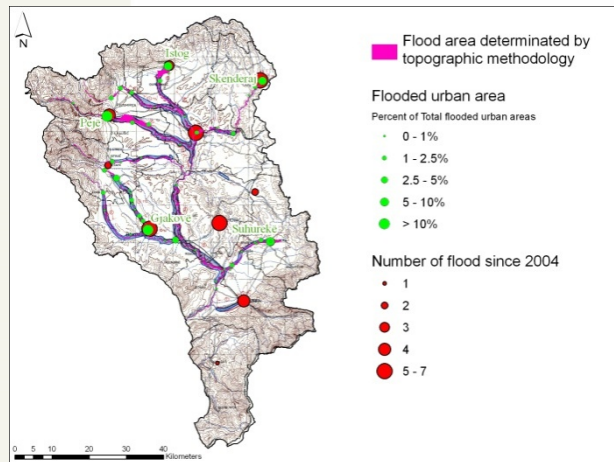
Veprimet aktuale ndaj parandalimit dhe kontrollit të përmbytjeve

- Përgatitja e këtyre planeve duhet të jetë në përputhje me dispozitat e **Direktivës 2007/60 / KE të Vlerësimit dhe Menaxhimit të Rrezikut nga Përmbytjet të BE-së**, me qëllim reduktimin e efekteve negative të përmbytjeve përmes programit të masave, të përfshira në **Planet e Menaxhimit të Pellgjeve Lumore** (është në fazën e përgaditjes së **PMPL-Drini i Bardhë, 2021-2027**), siç kërkohet nga **Direktiva Kornizë e Ujërave 2000/60 / KE (DKU)**
- Udhëzimi Administrativ 19/2015 për Mbrojtje nga Veprimet e Dëmshme të Ujërave (i miratuar 16.12.2015)
- The preparation of these plans shall be in line with the provisions of the **Directive 2007/60/EC**, on the Assessment and Management of Flood Risks, aiming at the reduction of the adverse flooding effects through program of measures, included in the **River Basin Management Plans** (it is in the preparation phase of **RBMP-White Drin, 2021-2027**), as required by the **Water Framework Directive 2000/60/EC (WFD)**
- Administrative Instruction 19/2015 for Protection from Harmful water Actions (approved 16.12.2015)

21-22 November 2017

Pilot Project –river Klina,Skenderaj & and river Morava e Binqes

Pilot Projekti – lumi Klina,Skenderaj & dhe lumi Morava e Binqes

21-22 November 2017

Matrica/Amza e Detyrave Kryesore

Detyrat	KK	AME	PK	FSK	AKI	KKK	IKSHP
Alarmimi dhe njoftimi i popullatës për rrezikun	X						
Angazhimi i njësisë të mrojtjes dhe shpëtimit për shpëtimin e jetës dhe ruajtjen e pronave të qytetarëve të rrezikuar	X						
Zhvillimi i operacioneve të sigurisë (konvoji, perimetri i brendshëm dhe i jashtëm)			X				
Evakuimi i popullatës së rrezikuar	X	X	X	X		X	
Ngritja e kampit për të zhvendosurit		X		X			
Rregullimi i infrastrukturës së kampit				X		X	
Regjistrimi i të evakuuarëve	X	X				X	
Ndarja e të evakuuarëve sipas gjinisë, moshës, aftësive	X	X				X	
Organizimi i shërbimeve të akomodimit	X	X				X	
Organizimi i shërbimit mjekësor							X
Korodinimi i operacioneve të mbështetjes qeveritare		X (MPB)					
Ngritja e QBF-së		X (MPB)					
Ngritja e Qendrës së Informimit të Përbashkët (QIP)		X (MPB)					

21-22 November 2017

Ju faleminderit për vëmendje
Thenk YOU for attention